

HRVATSKO
DRUŠTVO
LIKOVNIH
UMJETNIKA
RIJEKA

Darija Stipanić - *Pukotine svijesti*

Darija Stipanić predstavlja izbor slikarskih radova koji nude pregled umjetničina vizualnog propitivanja vremena koje i mi dijelimo s njome. U prvi tren nismo sasvim sigurni kreće li autorica od mrlje, oblika, strukture koja joj se događa spontano ili od ideje, poruke koju želi iskazati. Umjetnica komentira, izjavljuje kako na različite načine polazi ka realizaciji. Ponekad joj je ideja, okosnica osobno stanje, ponekad utisci glazbe ili reminiscencije nekog literarnog predloška. Sve ove impresije bivaju vizualizirane uz poštovanje principa igre.

Predstavljeni slikarski radovi bogati su tragovima izvedbe kombiniranim tehnikama, akrilom, crtežom olovkom, čak i slojevima silikona. U postupku, uz slikanje, nalazimo kolažiranje, intervencije/aplikacije nelikovnih sredstava, slovne zapise, slojevanje nakupinama boja. Intervencije osciliraju od sasvim nježnih, promišljenih, pa do grubljih, gestualnih. Pojavljuju se na način naglašenih samostalnih cjelina ili prikriveno, uronjeni u slojeve. Većina radova nosi bogate rastere. Mnogi su monokromatski u ideji pozadine, a ponegdje se pojavljuju kao nosioci oblika. Ponegdje se na istom radu pojavljuje više vrsta rasteriranih površina. Radove možemo podijeliti u grupe, oblikovne i smislene cjeline. Tako se raspon širi na diptihe i poliptihe.

Autorica se igra elementima koje si sama zadaje. Proces počinje nanošenjem podloge koja je često gruba, strukturirana segmentima. Na plohama tonirane uzgibanosti, nalazimo moguće oznake tijeka, krugove, kvadrate, mrlje, plohe, trake, linije. Asortiman gestualnih bilješki proširen je ponegdje oblicima koji sugeriraju kaligrafske i/ili arhitektonske elemente. Pokatkad je to zapis nalik grafitu ili spontanoj šari. Frekvencija elemenata mijenja se od rada do rada i unutar kadra pojedinog rada. Elementi često izlaze iz formata. Intenzitet ove igre ne prestaje pri rubu, osim kad umjetnica to izričito želi. Linijama i plohama zaustavljenim u rasprostiraju, sugerirana je dinamika. Kao da umjetnica kombinira promišljenu gradnju i slučajni, gestualni „napad“ na podlogu. Možemo naslutiti narav prostora slike i stav autorice: otklon od vidljivog ka skupu dojmova koji oblik pretvaraju u proživljeni stav.

Unutar formata stalno nailazimo na znakove ili ideje znakova. Površni pogled na radove asocira neke citatne elemente. Tako gestualni potezi u prvi mah podsjećaju na Fontanine drastične intervencije, (mogući) prodor u prostor. Apstraktni oblici sklopljeni od geometrijskih formi prizivaju Maleviča. Korištenje *drippinga* podsjeća na J. Pollocka. Ovi umjetničini *osvrti* na povijesno, namjerni ili slučajni, govore o njenoj slobodi pristupa tehnikama iskaza. Darija se ne oslanja na samo jedan način izražavanja, već se igra, eksperimentira, propituje oblik, tehniku, što joj omogućava širi raspon problematiziranja.

Radovi pripadaju umjetničinu ciklusu „Crno-bijeli svijet“. Ovdje se nećemo oslanjati na nazive radova iako neki nude svojevrsna pojašnjenja. Ostavili bismo promatraču mjesta za dojam. Ovo nas odvodi na područje

doživljaja, emocionalnog iskustva. Autorica ostaje vezana za doživljaj, ali ne želi biti prijenosnik slika. Pojam prostora prepoznaje kao prostor nomadskih subjekata koji se gibaju između dvije pozicije, ali uz oscilacije, ne nužno direktno od jedne do druge. Pulsiranje i konstantne mijene u univerzumu nalaze utočište u vizualnim umjetničnim interpretacijama. Ona nam intuitivno prenosi slutnju, doživljaj, fascinaciju neprestanog gibanja, promjena i nestalnosti pojava u prirodi i, paralelno s time, u nama samima. Tijek je razigrano raspoređen u trenutke kako bi mogao biti nastavljen u nekom sljedećem trenutku. Likovnim jezikom, procesualnim postupcima, vizualizirana je fantastika osobnih doživljaja. Rezultat je viđenje, a ne vidljivo.

Svi radovi ovog postava problematiziraju suvremenost: divlje postkapitalističko vrijeme. Jedan dio postava predstavlja kritiku mašinerije birokratizirane suvremenosti. Pojedinaac biva maltretiran prikupljanjem potvrda za neku drugu potvrdu. Svi smo zamoreni „šetanjem“ iz ureda u ured, u pokušaju ishođenja bilo kakvog zahtjeva koji, opet u krug, traži ta ista administracija. U birokratski način djelovanja svrstalo se mnoštvo medija, novinara i urednika. Sustav se posebno ogolio u recentno vrijeme tzv. *nevidljivog neprijatelja*. Svi oblici državnih vlasti osnivaju, prisiljavaju ili kupuju medije koji poslušno plasiraju željene informacije. Svjedočimo prisili, cenzuri, diktaturi. Mediji nam nameću izmišljotine, poluistine ili podobne konstrukcije. Kontrola i zabrane postaju svakodnevnica i u tzv. demokraciji. Proteste građana na ulicama gradova diljem svijeta ne prikazuju državni mediji, zvani *javnim servisima*. Unatoč zabranama i ometanju *web-signala*, još se uspije probiti neka realna informacija.

Darija Stipanić na promatrača ne navaljuje, već mu nudi likovne kompozicije koje on tek kasnije otkriva kao teritorij doživljaja. Tako pojedini rad postiže komunikaciju s promatračem u ideji igre asocijacija. Najprije se umjetnica igrala impresijama, a onda je to velikodušno prepustila promatraču. Oboje postaju sudionici iste predodžbe.

Radove, koji su sami za sebe zaokruženi autonomni entiteti autorica uranja u bjelinu galerijskog mira. Problem prihvatanja, recepcije i percepcije rada autoricu ne brine. Zanima je vlastiti izričaj uzburkane svijesti. Osobni nemir jest energija. Energija navodi misao. Rezultat iskrenosti bolan je, ali ljekovit. Materijalizirana energija evocira doživljaj mijene koja ni na gotovom radu ne mora biti potpuno zaustavljena. Ukoliko spoznamo konstantne promjene u nama, možemo spoznati sveprisutni organizirani kaos ili, preciznije rečeno, teoriju organiziranog kaosa kao jedini mogući način spoznavanja, percepcije svijeta oko nas. Darija to instinktivno osjeća. Otkrivaju je rezultati. Primirena energija, pretočena u vizualno, ne ostavlja nas ravnodušnima.

Eugen Borkovsky

Igra obuzima: ona se izvršava kao maštom okrilačeno ljudsko činjenje u čudnovatom međuprostoru stvarnosti i mogućnosti, realnosti i imaginarnog privida. Igra prikazuje na samoj sebi, na idealnoj sceni, koju je ona sama izradila i izazvala, sve druge fenomene postojanja i također još samu sebe.

Eugen Fink, Osnovni fenomeni ljudskog postojanja

Darija Stipanić (rođ. Brajan), rođena 1973. u Rijeci. Diplomirala 1997. na Pedagoškom fakultetu Sveučilišta u Rijeci; smjer Likovna kultura s temom „Ikonografija Dalijeve skulpture“ kod mr. Ervina Dubrovića i kiparstvo kod mr. Josipa Diminića. Sudjelovala na nizu skupnih umjetničkih izložbi u Hrvatskoj i inozemstvu (Južnoafrička Republika, Poljska, Srbija, Slovenija, Italija, Slovačka, Meksiko, Kina, Litva, Makedonija, Japan, Bugarska...). Bavi se kiparstvom, slikarstvom te povremeno grafikom. Članica HDLU Rijeka. Dobitnica više međunarodnih nagrada i priznanja.

e –mail: darija.stipanic@gmail.com

web: www.darijastipanic.weebly.com

Izdavač: Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Rijeka
Rijeka, Korzo 28/II, Tel: 051/332-494, 338-809

Za izdavača: Damir Šegota

Organizator: Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Rijeka

Oblikovanje kataloga: Branko Lenić

Tisak kataloga:

Br. kataloga: 2 / 21

Naklada: 100 komada

*Izložba je realizirana sredstvima:
Odjela gradske uprave za kulturu Grada Rijeke
Ministarstva kulture Republike Hrvatske
Županije primorsko-goranske*

Galerija
Juraj
Klović
Rijeka

Rijeka
Verdijeva 19b
Svibanj 2021.